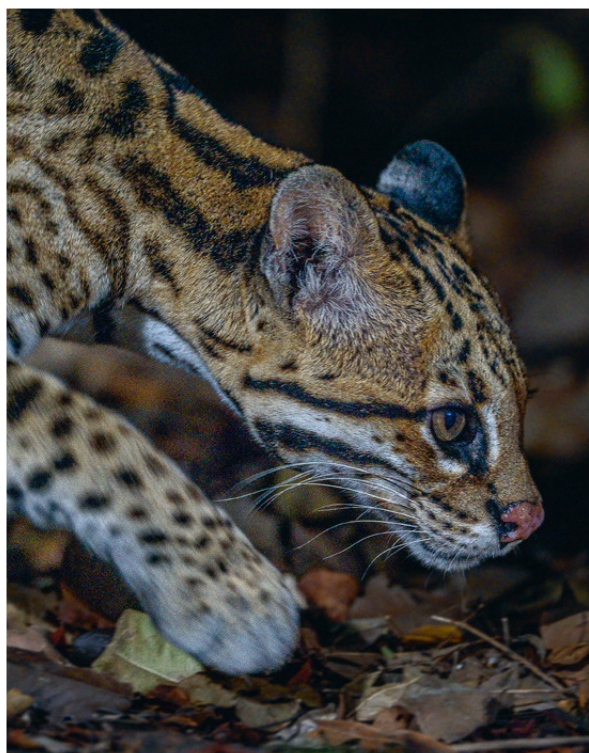
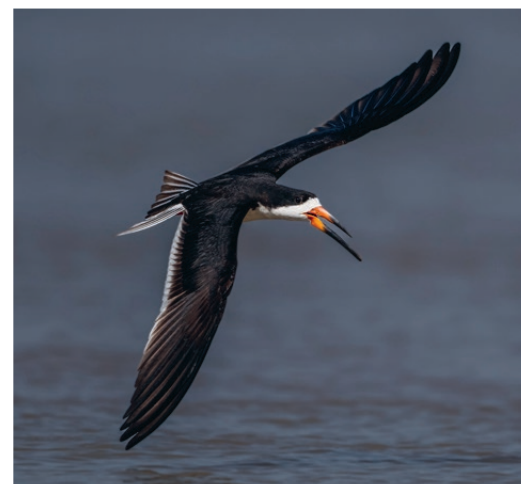


PANTANAL

Trip report 2023



www.birdsafarisweden.se





Jaguar

Ola Jennersten /N /TT

Researangör: **Birdsafari Sweden / Karlmark resor** Text: **Ola Jennersten**
 Reseledare: **Ola Jennersten** Foto: **Ola Jennersten**
 Guider: **Eduarda "Duda" Fernandes**
 Deltagare: **Lennart Eriksson, Sarah McPhee, Henrik Ekman, Rolf Larsson**

Resan bestod av flyg med Lufthansa till Hamburg, LATAM till San Paulo och sedan samma bolag till Cuiba, huvudstaden i delstaten Mato Grosso. Huvuddelen av resan tillbringades längs den 15 mil långa grusvägen Via Transpantaneira som genomsär en stor del av brasilianska delen av Pantanal, där vi besökte fyra olika områden. Vi hade en extra dag i nationalparken Chapada dos Guimaraes innan vi återvände med LATAM till London via San Paulo och slutligen British Airways till Arlanda.

Slutsummering, en helt fantastisk resa tack vara vår utomordentligt skickliga guide Eduarda som genom sitt sätt, kunskap och organisation gjorde resan till ett minne för livet.



Ozelot



5 augusti

Vår lilla grupp som bestod av mig, Henrik Ekman och Rolf Larsson, hade inga problem och vi anlände enligt schema i Cuiaba klockan nio på söndagsmorgonen. Vi tog in på Hotell Amazon Aeropuerto, ett nybyggt hotell, rent och med trevlig personal. Vi kåkade goda Angus-hamburgare i gallerian mittemot hotellet annars gick dagen i vilandets tecken. Vi ville vara utvilade och alerta när Duda hämtade upp oss måndag morgon kl 8. Lennart (som missat sin connection i Frankfurt) och Sarah dök sen upp på natten vid vårt första stopp – hyacintornas paradiset!



Amazon lavaödlan



vår guide Duda



Greater Rhea

6 augusti

Efter frukost (som serverades från kl 05!) blev vi, (jag, Henrik och Rolf) upplockade av vår guide guide Eduarda a.k.a. Duda. Sarah fick möjlighet att prata med Duda och planera hennes och Lennarts transport kommande kväll. Efter ett första stopp vid en stormarknad för vattenköp åkte vi vidare söderut på asfaltsvägen mot guldgrävarstaden Pocconé och fram mot starten på Via Transpantaneira. Det tas alltid den traditionsenliga bilden på portalen där grusvägen börjar. Ett kort stopp på hacienda Piuval för att se större nandu (Greater rhea) och rödbent sereima (Red-legged Seriema). Den första såg vi flera ex av och kunde fotografera, men sereiman visade sig inte trots att Duda hörde dem i skogskanten.

Bokköp i Piuvals shop. Här försvann Henriks Leica-kikare under lite mystiska förhållande och vi lyckades inte återfinna den trots försök. Den hade antagligen ramlat ut vid några av våra tidiga stop. Sakta lunk söderut med stopp vid några av de 122 broarna längs vägen för att kika på och fotografera våtmarksfåglar och blommande vackra träd (*Tabebuia ochracea* och *T. impetiginosa*, *Vitex megapotamica* och *Vochysia divergens*). Lunch vid trevliga restaurangen Mato Grosso (dit vi återvände under sista natten av Pantanal delen av resan). Vi såg flera fågelarter vid restaurangens fågelmatare, saffranfink (Saffron finch), flera amerikanska orioler (Icteridae) och dito flugsnappare (Tyrannidae). Vi anlände till dagens mål, Jaguar Eco Lodge mitt på eftermiddagen.

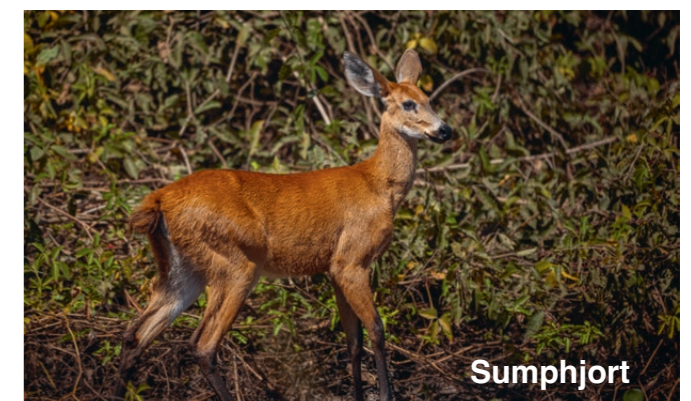
Området är Dudas svärfars fastighet där han för ca 30 år sedan planterat hyacintarans favoritpalmer (Acuri Palm, *Attalea phalerata*). Efter att tilldelats rum jagade vi runt för att fotografera de fantastiska arorna som inte bara käkade palmfrukter utan också parade sig vid ett tillfälle! Rensning av minneskort och dusch innan middag kl 19. En stor italiensk grupp såg till att det var svårt att höra vad vi sa till varandra eftersom ljudet studsade på de kala cementväggarna i restaurangen. God mat men köttet hade mått bra av många fler timmars kokning! Vi gick igenom artlistan med flera sumphjortar, vattensvin, 45 fågelarter, pantanalkajman, amazon lavaödlor, svartvit tejuödlor och giant racerunner. Trevliga samtal men tillslut tog tröttheten ut sin rätt! Lennart och Sarah kom in runt 23 men då hade vi andra redan somnat!



Crested Seriema



Crested Seriema



Sumphjort

7 augusti

Vaknade upp på Jaguar Eco Lodge efter en skön natt. Alla möttes upp i halvmörkret runt femtiden utanför restaurangen. Lennart och Sarah är nu på plats och vi är för första gången full grupp. Fågelfotografering runt husen innan det var dags för frukost – mycket frukt och gott kaffe. Efter frukost en vandring längs vägen mot en liten stig som tog oss till ett hyacintarabo. Vi tillbringade en stund med araparet med en svart vråapehanne i trädet bortom. Varmt blev det och vi lyckades stoppa en bil så att Rolf fick lift tillbaka. Höjdpunkten blev en pratstund med inspelning av Dudas svärfar Eduardo och Duda där Henrik och jag fick fråga om allt som gällde Pantanal, ekoturism och jaguarer.

Vid tvåtiden var det dags att bryta upp. Jag hade fotograferat husen och trädgården för framtida resor. Nu bordade vi en liten buss som tog oss till Santa Rosa, som ligger längst söder ut på vår resa, knappt 15 mil söder om guldstaden Pocconé och nära Porto Jofre. Längs vägen flera stopp och vi fotograferade pantanalkajmaner och en sumphjort. En av kajmanerna hade en liten kajman i munnen, en annan en mal.



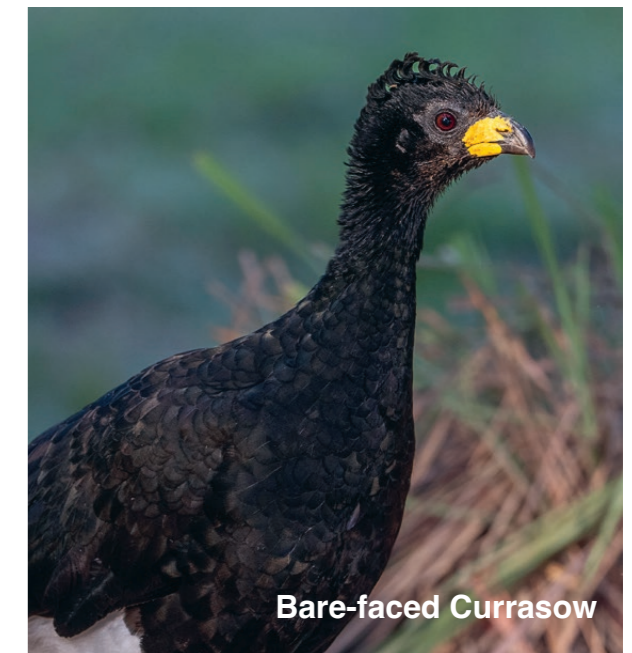
Ankomst till Santa Rosa och registrering samt tilldelning av rum. Resten av eftermiddagen fri och skön vila innan middag klockan 19. Santa Rosa har fin reception, matsal och spelrum med bl a bordtennisbord samt utomhusbar och swimmingpool (där en stor fiskande fladdermus flera gånger sökte fisk utan att lyckas – dåligt med fisk i en swimmingpool!). Maten är mycket bra med servicevänlig personal. Mycket är dock utan finish och halvfärdigt inom området, som på så många andra ställen under vår resa.



White-eyed Parakeets



Bare-faced Curassow



Buff-necked Ibis



Yellow-rumped Cacique



Jaguar Eco lodge



Hyacinth Macaw/ Hyacintara

8-11 augusti

Fyra dagar vid Porto Jofre och Santa Rosa med fokus att hitta jaguarer. Tidig morgon med frukost klockan 05.30 och take off med Dudas snabba båt klockan 6 uppför Cuiabafloden mot jaguarernas land och fokus på floderna Três Irmãos och Corixo negro. Redan första morgonen såg vi flera olika jaguarindivider, besökte en häckningsstrand för saxnäbb och stornäbbad tärna, jätteuttrar och vattensvin (kapybara). Vi tillbringade hela dagen längs floderna med packlunch. En eftermiddag och en morgon åkte vi nedför Cuiabafloden för att besöka den vackra Rio Negrinho – här mötte vi bland annat mängder med hägrar, savannuggla, stor svartörn, vrålapor, jätteuttrar och en jaguar som på håll simmade över floden. Två mornar stannade vi till vid en halvstor gul anakonda som efter ett skrovsmål smälte maten på ett strandnära träd.

Detta är höjdpunkten på resan och vi räknade in sammanlagt nio olika jaguarindivider som vilade på träd, visade upp liten unge, jagade, simmade, ibland mycket nära båten. Eftersom detta antagligen är Sydamerikas absolut bästa plats för att se och umgås med jaguarer så var vi långt ifrån ensamma vid jaguarerna. Ett 30-tal båtar försökte samsas när jaguarerna visade upp sig. Vi såg inte bara jaguarer, jätteuttrarna är också otroligt charmiga när familjegrupper passerar i jakt på fisk, familjer av vattensvin (Kapybara) betar i strandkanten eller när vrålapor skriker ut sina revirgränser i träden längs floderna. Det var dock väldigt varmt ute på floderna dessa dagar. Temperaturen nådde som mest 38 graden, vilket sannolikt är rekord för området.



Hacienda Hornero



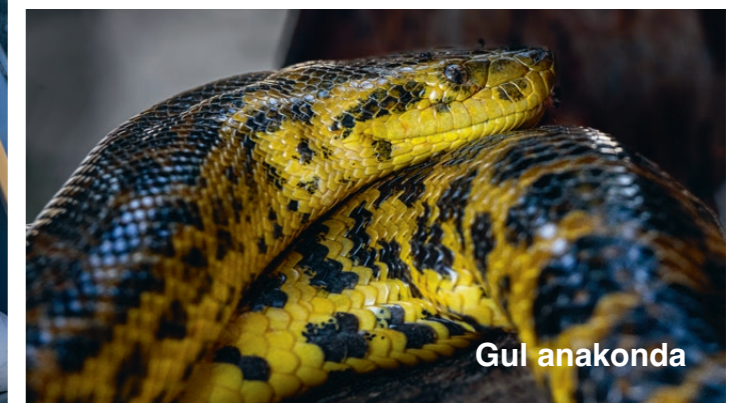
Boat-billed Heron



Jabiru



Wood Stork



Gul anakonda



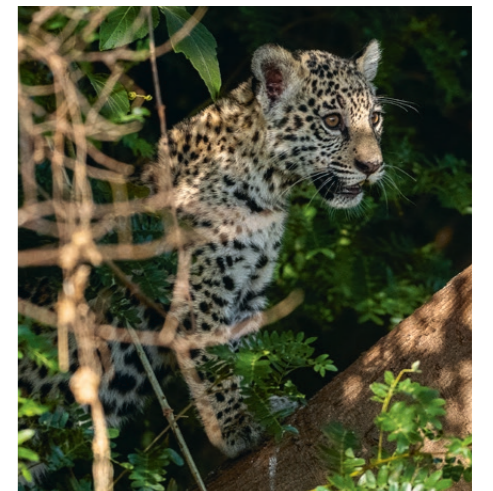
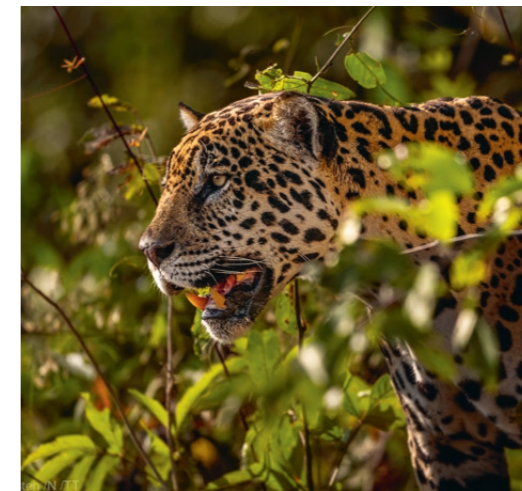
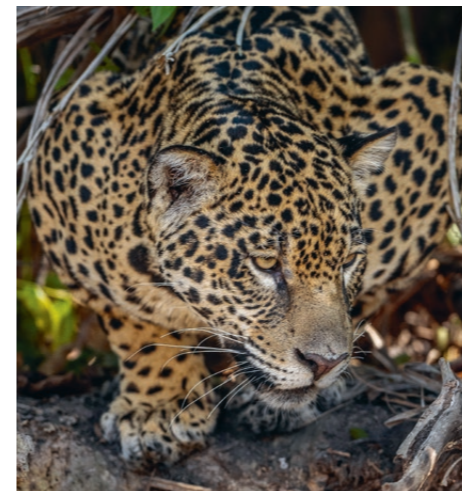
© Ola Jennersten / N / TT



N / TT



Jaguar



Jaguar

© Ola Jennersten / N / TT



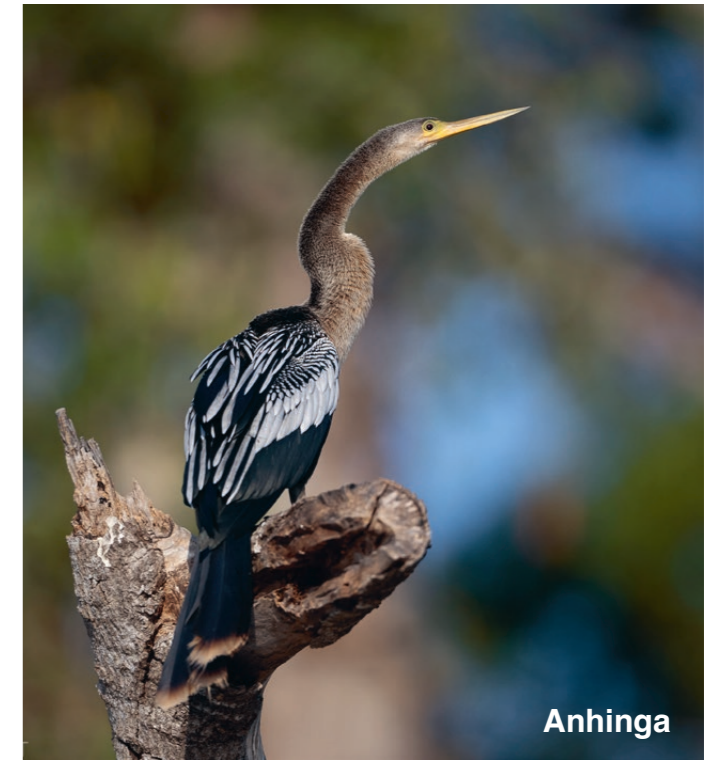
På jaguarsafari...



Black Skimmers



Large-billed Tern



Anhinga



svart vrålapa



Kapybara



Green and rufous Kingfisher



Pantanalkajman



Jätteutter



blommande Pink Trumpet tree



Red-throated Piping Guan

**12 augusti**

Vi lämnade jaguarernas land på morgonen och reste tillbaka ca 6 mil norrut till Rio Pixaim och Santa Tereza där vi tillbringade ett dygn. Här är det en sjuårig ozelot-hona som är dragplåstret. Båtturer på Rio Pixaim och klättring upp i ett högt torn för att överskåda landskapet, ett jabiru-bo och de vackra och rikt blommande Pink ipe (*Handroanthus impetigineosus*) ingår, vilket förhöjer upplevelsen. Showen med ozelothonan är magisk. Vi vandrar in i skogen och sätter oss i andakt på stolar framför en "scen", en enkel ställning byggt av lianer. Vid skymningen ser man något fläckigt som mycket försiktigt rör sig

bland vegetationen. Då tänds två strålkastare och ozelot-mataren smyger fram och placerar köttbitar (höns och fisk) på baksidan av lianerna. Så fort som mataren dragit sig tillbaka kommer honan sakta smygande och elegant "flyter" upp på lianerna för att ta en köttbit. Upplevelsen med ozelothonan varar ca en timme tills matarens lilla köttburk är tom och vi får smyga hem igen. På floden blir det också matning men då av en svarthalsad vråk (Black-collared Hawk) och en ringkungsfiskare (Ringed Kingfisher). Vår båtsman kastar ut fiskar som fåglarna fångar på vattenytan medan motorkamerorna exponerar rikligt med fotografier.



Ozelot

13 augusti

Temperaturen sjunker till för svenskar sköna sommartemperaturer. På grund av rumsbrist får vi byta hotell, till Pantanal Mato Grosso hotell alldeles i närheten. På eftermiddagen kör vi längs Via Transpantaneira för en skådning längs vägen. Från den öppna lastbilen såg vi bland annat flera krabbätarrävar, en spetsdjort, en

överkörd tamandua och ett läckert kärlekspar i form av guldpannade parakiter (Peach-fronted Parakeet). Vi avslutade med ännu en ozelotshow innan vi återvände till hotell Mato Grosso och såg krabbätarrävar, och en brasiliansk kanin på vägen tillbaka. Duda visade på en kul övning – att se så många fågelarter som möjligt från en plats på 15 minuter. Vi lyckades se 25 olika fågelarter.



Red-crested Cardinal



Saffron Finch



Crested Caracara

14 augusti

Morgon kring Hotell Mato Grosso med spännande fåglar vid hotellets fågelmatare, bland annat vackra svarthuvade parakiter (Hooded Parrot) och spektakulära rödbröstade kardinaler (Red-Breasted Grosbeak). Duda tog oss på en kortare promenad genom landskapet med blommande Tabebuia-träd.

Returfärd till Cuiaba med stopp för en lækker stor potoo (Great Potoo) och äntligen, rödbent sereima (Red-legged Seriema) – Pantanals motsvarighet till Afrikas sekreterarfågel: En art som är nästan en meter hög och lär kunna springa upp mot 50 km per timme! Vi stannade för lunch i en riktig brasiliansk köttrestaurang. En sk brasiliansk churrascaria är en trevlig upplevelse och vi blev alla "onödigt" mätta, eftersom vi hela tiden serverades olika sorters kött.



Ringed Kingfisher

Mätta rullade vi in på Hotel Amazonas på eftermiddagen och fick åter inta våra rum. Eftermiddagen tillbringades med att leta penningautomater för att få till den dricks vi ville ge Duda samt betalning för nästa dags extrautflykt. Programmet hade nämligen en "onödigt" fridag. Tack vare Duda och hennes taxikompis kunde vi förvandla en dag på hotellet till en spännande utflykt med liten turistbuss knappt tio mil nordost om Cuiaba.



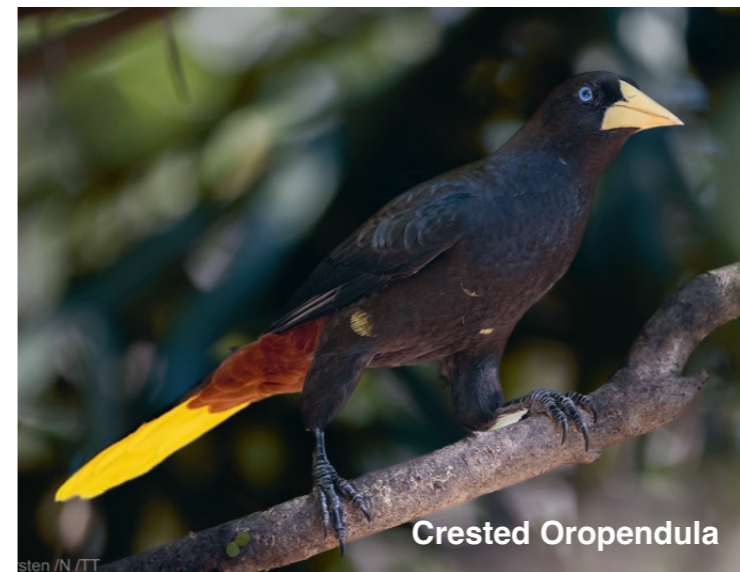
Hotel Mato Grosso



Donacobius



Hooded Parrot



Crested Oropendula



House Wren



Great Antshrike



Arornas dal - Nationalparken Chapada dos Guimaraes





Black-collared Hawk



Jabiru



Sumphjort



Sunbittern



Little Blue Heron

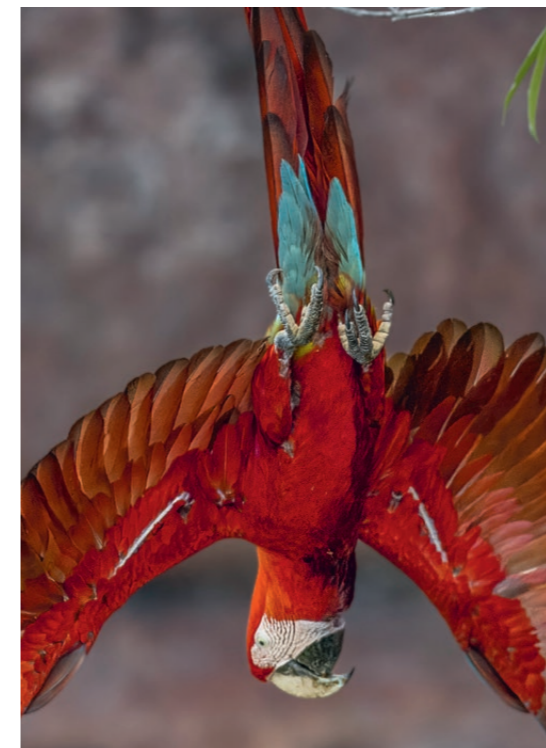
15 augusti

Klockan sju på morgonen blev vi upplockade av chauffören Jorge och Duda, som kom hemifrån med en Ubertaxi. Målet för dagen var en hundra år gammal nationalpark med säregen geologi och rikt djurliv – Chapada dos Guimaraes. Efter parkering vid nationalparken vandrade vi genom cerrado-vegetation mot en spektakulär bergsravin där vi blev kvar länge för att försöka fotografera otroligt färggranna grönvingade arapapegojor (Red-and-green Macaw) som flög längs bergsravinen och landade på växter vars frön de gillade. Vi såg också några fladdermusfalkar, (Bat Falcon) olika andra papegojor, förutom den fina utsikten med blommande Tabebuia-träd nere i ravinen. De

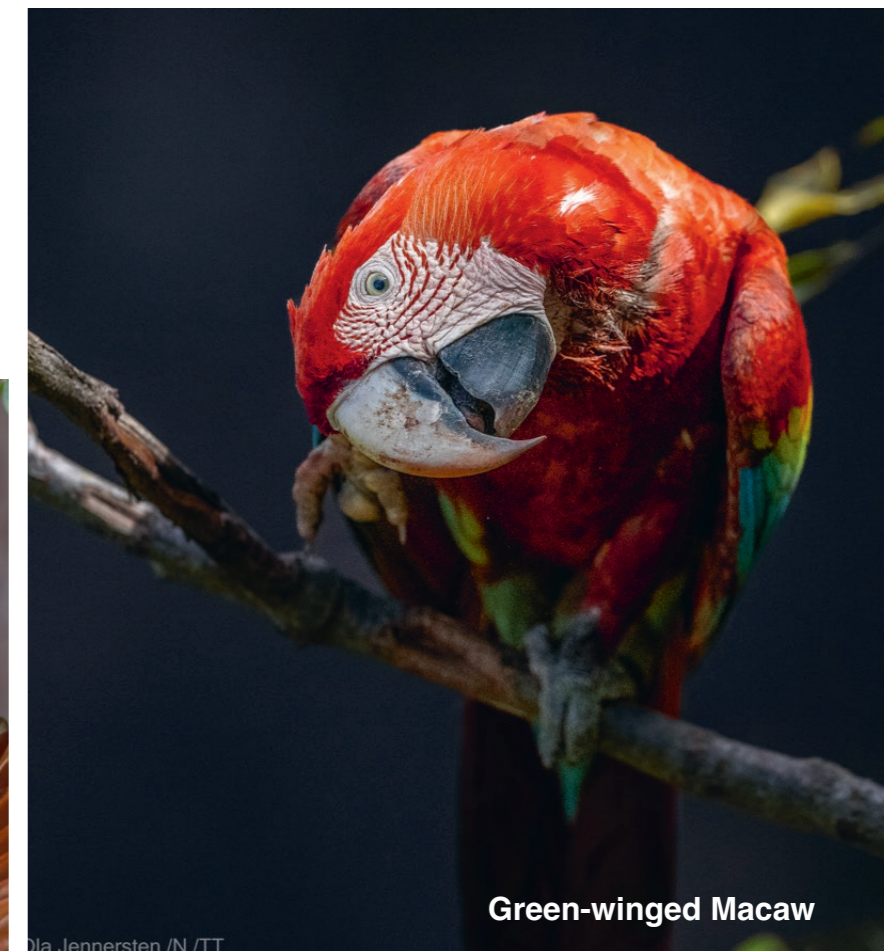
stod som ljusfyror som attraherar euglossinbin, viktiga pollinatörer för dessa träd.

Duda tog oss sedan till en populär restaurang som låg längs nationalparken och dess raviner, Morro dos ventos Mirante - ett mycket populärt område under helgdagar.

På kvällen hade vi avslutningsmiddag på Cuiabas mycket populära fiskrestaurang där vi fick smaka på en mängd olika fiskarter som arapaima (en av världens största sötvattensfiskar), kajman, olika piraya-släktingar, populära pakun, och malar ss pintado. Slutligen ett mycket kärt farväl av vår proffsiga guide Duda!

**16 augusti**

Hemfärd med flyg via San Paulo och London – en resa utan nämnbara höjd eller lågvattenmärken.



Green-winged Macaw



Resan är ett samarbete mellan
Birdsafarisweden och Karlmark Resor.

BIRDSAFARI
SWEDEN



Hyacintara

Birdsafarisweden - Res
www.birdsafarisweden.se
daniel@birdsafari.se
+46 - (0)706-18 43 16

Formgivning: **Max Green Ekelin**
Copyright 2024